ResearchGate

See discussions, stats, and author profiles for this publication at: https://www.researchgate.net/publication/350387559

Literary Feminisms: Convergences and Intersections – Yazınsal Feminizmler: Yöndeşimler ve Kesişimler

Book · December 2020

CITATIONS
0

READS
107

3 authors:

Didem Tuna
Istanbul Yeni Yüzyıl University
35 PUBLICATIONS **127** CITATIONS
SEE PROFILE

Mesut Kuleli
Bolu Abant İzzet Baysal University
46 PUBLICATIONS **134** CITATIONS
SEE PROFILE

Javid Aliyev
Istanbul Yeni Yüzyıl University
36 PUBLICATIONS **5** CITATIONS
SEE PROFILE

All content following this page was uploaded by Didem Tuna on 25 March 2021.

The user has requested enhancement of the downloaded file.

Yazınsal Feminizmler: Yöndeşimler ve Kesişimler

Literary Feminisms: Convergences and Intersections

Editörler/Editors
Didem Tuna - Mesut Kuleli - Javid Aliyev

Yazınsal Feminizmler: Yöndeşimler ve Kesişimler, feminist imgelemlerin, fikirlerin ve eylemlerin yöndeşmesini, örtüşmesini ve kesişmesini mümkün kılan yerel ve evrensel düşünce dizgelerini incelemektedir. Kitabın amacı, içeriğindeki bölümlerin bütüncesi üzerinden feminist yazının ve feminist eleştirinin Orta Çağ'dan günümüze neler gerçekleştirdiğine ve hâlen neler gerçekleştirmekte olduğuna ışık tutmaktır. Bu bağlamda kitapta, feminist yazı ve eleştiriye yazınsal çalışmaların önemli birer boyutu olarak bakılmakta ve bu engin ve sürekli gelişen alana yenilikçi ve kolay erişilebilir bir bakış açısı sağlanması hedeflenmektedir.

Literary Feminisms: Convergences and Intersections explores both local and universal constellations of ideas that allowed feminist dreams, ideas, and actions to converge, overlap, and intersect. Based on the corpus of the chapters, the book aims to explore what feminist writing and feminist criticism has done and is doing from the medieval times to the present. On that note, *Literary Feminisms: Convergences and Intersections* regards feminist writing and criticism as vital dimensions of literary studies and aims to provide a novelistic and easily accessible perspective to this vast and ever-evolving field.

Yazarlar / Authors

Didem Tuna & Cemre Çelik - Gülsüm Tuğçe Çetin
Javid Aliyev & Burcu Nur Bayram - Kevser Tetik - Kuğu Tekin - Merve Aydoğdu Çelik
Mesut Kuleli - Şafak Altunsoy - Yalçın Erden - Zeynep Rana Turgut

www.nobelyayin.com
E-KİTAP

Yazınsal Feminizmler: Yöndeşimler ve Kesişimler
Literary Feminisms: Convergences and Intersections
Didem Tuna - Mesut Kuleli - Javid Aliyev

Yazınsal Feminizmler: Yöndeşimler ve Kesişimler

Literary Feminisms: Convergences and Intersections

Editörler/Editors
Didem Tuna - Mesut Kuleli - Javid Aliyev

nobel BİLİMSEL ESERLER

Yazınsal Feminizmler: Yöndeşimler ve Kesişimler

Literary Feminisms: Convergences and Intersections

Editörler/Editors
Didem Tuna - Mesut Kuleli - Javid Aliyev

nobel BİLİMSEL ESERLER

Yazınsal Feminizmler: Yöndeşimler ve Kesişimler
Literary Feminisms: Convergences and Intersections
Editörler/Editors: Didem Tuna - Mesut Kuleli - Javid Aliyev

Bilimsel Eserler No. : 551
ISBN : 978-625-7677-00-4
E-ISBN : 978-625-7677-01-1
Basım Sayısı : 1. Basım, Aralık 2020

© Copyright 2020, NOBEL BİLİMSEL ESERLER SERTİFİKA NO.: 20779
Bu baskının bütün hakları Nobel Akademik Yayıncılık Eğitim Danışmanlık Tic. Ltd. Şti.ne aittir. Yayınevinin yazılı izni olmaksızın, kitabın tümünün veya bir kısmının elektronik, mekanik ya da fotokopi yoluyla basımı, yayımı, çoğaltımı ve dağıtımı yapılamaz.

Nobel Yayın Grubu, 1984 yılından itibaren ulusal ve 2011 yılından itibaren ise uluslararası düzeyde düzenli olarak faaliyet yürütmekte ve yayınladığı kitaplar, ulusal ve uluslararası düzeydeki yükseköğretim kurumları kataloglarında yer almaktadır.

'NOBEL BİLİMSEL ESERLER' Bir Nobel Akademik Yayıncılık markasıdır.

Genel Yayın Yönetmeni : Nevzat Argun -nargun@nobelyayin.com-
Yayın Koordinatörü : Gülfem Dursun -gulfem@nobelyayin.com-

Redaksiyon : Seval Sezer -seval@nobelyayin.com-
Sayfa Tasarım : Samet Tekin -samet@nobelyayin.com-
Kapak Tasarım : Mehtap Yürümez -mehtap@nobelyayin.com-
Baskı ve Cilt : Vadi Grafik Tasarım ve Reklamcılık Ltd. Şti. Sertifika No: 47479
İvedik Org. San. 1420. Cad. No: 58/1 Yenimahalle/ANKARA • Tel: 0 312 395 85 71

Kütüphane Bilgi Kartı

Tuna, Didem., Kuleli, Mesut., Aliyev, Javid.
Yazınsal Feminizmler: Yöndeşimler ve Kesişimler
Literary Feminisms: Convergences and Intersections */ Editörler/Editors: Didem Tuna - Mesut Kuleli - Javid Aliyev*
1. Basım. XX + 254 s. 13,5x21,5 cm. Kaynakça var, dizin yok.
ISBN: 978-625-7677-00-4
E-ISBN: 978-625-7677-01-1
1. Yazınsal Feminizmler 2. Literary Feminisms

Genel Dağıtım

ATLAS AKADEMİK BASIM YAYIN DAĞITIM TİC. LTD. ŞTİ.
Adres: Bahçekapı mh. 2465 sk. Oto Sanayi Sitesi No:7 Bodrum Kat Şaşmaz-ANKARA - siparis@nobelyayin.com-
Telefon: +90 312 278 50 77 - **Faks:** 0 312 278 21 65
E-Satış: www.nobelkitap.com - esatis@nobelkitap.com / www.atlaskitap.com - info@atlaskitap.com

Dağıtım ve Satış Noktaları: Alfa Basım Dağıtım, Arasta, Arkadaş Kitabevi, D&R Mağazaları, Dost Dağıtım, Ekip Dağıtım, Kida Dağıtım, Kitapsan, Nezih Kitabevleri, Pandora, Prefix, Remzi Kitabevleri

Ön Söz

On dokuzuncu yüzyılın sonunda ortaya atılan ve her daim tartışmalı bir terim olan feminizm, yüzyıllardan beri ifade bulma uğraşı veren bir dizi yöndeşen ve kesişen kavramın, içten içe karmaşık meselelerin ve gereksinimlerin üzerine kuruludur. Doğası gereği doğrusal olmayan, rizomatik bir yapıya sahip olan feminizm, beklenmedik gelişim noktaları, çıkmazları ve etki biçimleriyle; fikirlerin, insanların ve metinlerin sınırları tekrar tekrar aşarak çoklu kesişimler yaratmasına olanak sağlamıştır. Bu doğrultuda, feminizmin yarattığı derin ve geniş kapsamlı etkilerden biri yazın ve yazınsal eleştiri üzerinde olmuştur. Artık yerleşmiş kesişimsel feminist paradigma, biz araştırmacıları kaçınılmaz olarak sürgün, sessizlik, travma, bedenin statüsü, arzunun doğası gibi çağdaş bilimsel, kültürel ve felsefi tartışmaların kilit konularını ele almaya yöneltmiştir. Bundan hareketle, çağdaş bir yazın araştırmacısının, kadın yazarlara ait yapıtlarla ilgili feminist yazın eleştirisi paradigmasının ne söylediğini bilmeksizin bu yapıtları ele alması nerdeyse olanaksız hâle gelmiştir.

Sosyo-kültürel bir olgu olarak kadın yazını, kadınların kamusal alanları keşfetme sürecinde ortaya çıkmış olup, dünyayı ve toplumsal deneyimleri kadın gözüyle betimleyen yazınsal metinlerin üretilmesiyle görünür hâle gelmiştir. Kadın yazarlar yapıtlarında topluma sadece yeni konular değil, aynı zamanda yeni davranış biçimleri de sunmuşlar ve kadınların özgür seçimler yapabilme, özgür bir yazgıya sahip olabilme haklarını savunmuşlardır. Bu bağlamda, erkek cinsel arzularının bir yansıması olma geleneğinin dışında kalan kadın yazını, kadınlara "doğal" olarak atfedilen, özellikle de sözde simülatif dişil

niteliklere yönelik algılarla karakterize edilen “kadın kurmaca yazını”nın karşıtı olarak ortaya çıkmıştır.

1980’lerin sonlarında bir yer edinen modern feminist yazın, küreselleşen dünyadaki toplumsal, politik ve tarihsel değişikliklerin yazınsal bir ürünü olmuş ve klasik kanonların - feminist terimlerle ifade edecek olursak, eril-merkezci ve hegemonik edebiyatların- temellerini sarsma yönünde atılan son adımlardan biri olmuştur. Yazında kadının yapısöküme uğratılarak inşa edilmesi de yalnızca politik alanda değil, aynı zamanda kültürel alanda da sanatsal çoğulculuğun meşrulaşması ve demokratik bir toplumun gelişimi doğrultusundaki önemli yönelimlerden birisidir.

Yirminci yüzyılın sonunda feminist yazınsal eleştirinin edebiyat kuramı ve kültür üzerindeki feminist etkileri sarsıcı olmuştur: minör ya da geri planda kalan yapıtlar dâhil olmak üzere kadın yazarlara ait birçok metin, sadece dünyanın önde gelen edebiyatlarında değil, aynı zamanda farklı ülkelerin yazın geleneği dâhilinde de keşfedilerek incelenmiş, klasik edebiyatın evvel zamandan günümüze uzanan birçok kadın ve erkek yazarı feminist çözümlemeye tabi tutulmuş, klasik edebiyat geleneğine ilişkin pek çok yeni yorum öne sürülmüş, feminist yazınsal eleştirinin zenginleştirdiği yeni edebiyat kuramı gereçleri oluşmuş, yeni stratejiler ileri sürülmüş ve kullanıma girmiştir. Günümüzde yazınsal ya da felsefi bir metnin, cinsiyetlendirilmiş ya da feminist yorumlamalarını hesaba katmayacak potansiyel bir okuma pratiğinin mümkün olmadığı söylenebilir. Daha da önemlisi, geniş kapsamlı yeni bir akademik feminist yazın eleştirisi disiplini oluşmuştur; bu disiplinde kadın yazınına, kadın biçemine ya da kadının var oluş biçimine dair metinler üretilmektedir.

Daha önce belirtildiği gibi, "kadın kurmaca yazını", "kadın okumaları" ve "kadın yazını"ndaki özcü kavramların mantığının aksine, 20. yüzyılın sonlarındaki feminist kuram, yerinden edilmiş öznenin postmodern kavramlarına, özellikle de edebiyattaki performatif cinsiyet tanımına dayanarak kadının kültürdeki

özneleştirilmesinin özcü olmayan yansımalarını ortaya koyar. Bugünkü feminist yazınsal eleştirinin iki yöntembilimsel yaklaşımın kesişim noktasında olduğunu söyleyebiliriz: kadın yazarlığının ve kadın yazını yapıtlarının yöntembilimsel sorunsallaştırma bağlamında kuramsallaştırılması. Aynı şekilde, yirminci yüzyıl kültürünün sonlarında kadın öznelliğini yorumlamaya yönelik iki temel strateji -feminizm ve postfeminizm- çağdaş cinsiyet söyleminde kavramsal olarak birleşirler; edebiyat kuramında kadın öznelliği sorununun yeniden kuramsallaştırılması bunların olası etkileşimine ve birbirleri üzerindeki karşılıklı etkisine bağlıdır.

Yazınsal Feminizmler: Yöndeşimler ve Kesişimler başlıklı bu kitabı oluşturan bölümlerde, feminist imgelemlerin, fikirlerin ve eylemlerin yöndeşmesini, örtüşmesini ve kesişmesini mümkün kılan yerel ve evrensel düşünce dizgelerini inceleyeceğiz. Bu kitabın amacı, içeriğindeki bölümlerin bütüncesi üzerinden feminist yazının ve feminist eleştirinin Orta Çağ'dan günümüze neleri gerçekleştirdiğini ve hâlen neleri gerçekleştiriyor olduğunu incelemektir. Bu bağlamda bu kitapta, feminist yazı ve eleştiriye yazınsal çalışmaların önemli birer boyutu olarak bakılmakta ve bu engin ve sürekli gelişen alana yenilikçi ve kolay erişilebilir bir bakış açısı sağlanması hedeflenmektedir.

Didem Tuna ve Cemre Çelik, "Princesses Dethroning Patriarchy: De/re-constructions and Redefinitions in Children's Literature" (Patriyarkayı Tahtından Eden Prensesler: Çocuk Edebiyatında Yapısökümler, Yeniden İnşalar ve Yeniden Tanımlamalar) başlıklı birinci bölümde, ataerki tarafından belirlenen cinsiyet rollerini yerle bir eden feminist göstergeleri Türkçeye çevrilmiş çocuk yazını kapsamında incelemekte ve Jean-Claude Coquet'nin geliştirdiği Söyleyenler Kuramı bağlamında bu metinlerin yazarlarını kaynak kültürde söylem üreticisi ve erek toplumu ise erek metnin alıcısı olarak ele almaktadır. Bu bölümde, Türk çocuk edebiyatı dizgesinde çağdaş feminist bakış açısının çoğunlukla İngilizceden çevrilen çocuk kitapları yoluyla etkinlik kazandığı görüşüne yer verilmektedir.

Gülsüm Tuğçe Çetin "From Catastrophe to Salvation: An Ecofeminist Reading of *The Memoirs of a Survivor* by Doris Lessing" (Felaketten Kurtuluşa: Doris Lessing'in *The Memoirs of a Survivor* Adlı Eserinin Ekofeminist Okuması) başlıklı ikinci bölümde, Nobel Ödüllü yazar Doris Lessing'in *The Memoirs of a Survivor* adlı distopik romanını, doğanın sömürülmesi ile kadının baskılanmasını eşit sayan ekofeminist bakış açısıyla incelemektedir. Bu bölümde, ekofeminist kuram doğrultusunda ortak refah için erkek egemen zihniyetin son bulması ve toplumun ekosferdeki bütün canlıların değerlerinin benimsenmesi ve birleşimiyle yeniden yapılandırılması gerektiği görüşü vurgulanmaktadır.

Javid Aliyev ve Burcu Nur Bayram tarafından kaleme alınan "Androjen Pikaro/a olarak Orlando veya Virginia Woolf'un *Orlando* Adlı Romanının Pikaresk Bağlamları" başlıklı üçüncü bölümde, Claudio Guillen'in pikaresk roman tanımı temel alınarak Virginia Woolf'un *Orlando* başlıklı romanı çözümlenmekte ve Woolf'un *Orlando* üzerinden pikaresk romanı nasıl yapısöküme uğrattığı gösterilmektedir. Çalışmada, Woolf'un androjen pikaro karakterini ikili cinsiyet kategorilerine ilişkin toplumsal beklentileri ironize edip yapısökümüne uğratmak ve böylelikle basmakalıp toplumsal cinsiyet rollerini yıkmak amacıyla yarattığı ortaya koyulmaktadır.

Kevser Tetik, "*Kutadgu Bilig, Mârifetnâme, Vladimir Monomah'ın Öğretisi* ve *Domostroy* Eserlerinde Kadın Algısı" başlıklı dördüncü bölümde Türk ve Rus toplumlarının farklı yüzyıllarda üretilen eserlerini çözümleyerek bu iki toplumun kadına yönelik algıları arasındaki benzerlik ve farklılıkları sunmaktadır. Bu çalışmada, on birinci yüzyıla ait *Kutadgu Bilig* başlıklı yapıt, on ikinci yüzyılda üretilen *Monomah'ın Öğretisi* ile karşılaştırılırken, on sekizinci yüzyıla ait *Mârifetnâme* başlıklı yapıt on altıncı yüzyılda üretilen *Domostroy* ile karşılaştırmalı edebiyatın çoğulcu (eklektik) inceleme yöntemi temelinde karşılaştırılmıştır. Çalışma sonucunda, aradan yüzyıllar geçmesine rağmen iki toplumda da "normatif" kadın algısının çoğunlukla benzer kaldığı öne sürülmektedir.

Kuğu Tekin, "Ali Smith's Configurations in *Autumn*: Reviving Female Agency Through Intertextuality and Collage" (Ali Smith'in *Autumn* Romanında İzdüşümler: Metinlerarasılık ve Kolaj ile Kadın Temsili) başlıklı beşinci bölümde, yazar Ali Smith ve ressam Pauline Boty olmak üzere iki feminist sanatçıdan hareketle feminist sanat eleştirisini temel alarak yazında metinlerarasılık ile resim sanatında kolaj arasındaki ilişkiyi incelemektedir. Tekin bu bölümde, feminizm karşıtı çevreler tarafından yıllarca kasıtlı bir şekilde geri planda bırakılmış olan Boty'nin kadın bir sanatçı olarak üstün yeteneğinin, Ali Smith'in kadınların edebiyat ve sanat dâhil olmak üzere hayatın her alanında cinsiyet eşitsizliğine karşı sürekli savaşını dile getiren *Autumn* başlıklı eserinde hikâye edildiği sonucuna ulaşmıştır.

Merve Aydoğdu Çelik, "Crossdressing as a Strategy in Defence of Women in Giulia Bigolina's *Urania*" (Giulia Bigolina'nın *Urania*'sında Kadınları Savunmada Bir Strateji Olarak Kılık Değiştirme) başlıklı altıncı bölümde, *Urania* adlı eserin feminist bir çözümlemesini sunmakta ve karşı cinsle özdeşleşmiş kıyafetleri giymenin toplumsal rol beklentilerini yıkıcı bir edim olarak kültürel ve toplumsal önemine değinmektedir. Bu bölümde, Bigolina'nın ataerkil kültürü *Urania* yoluyla eleştirdiği ve proto-feminist düşüncelerini dile getirdiği vurgulanmakta ayrıca Urania karakterini suç teşkil eden bu kılık değiştirme edimiyle ataerkil kültürün öğretilerine meydan okuyarak cinsiyetler arasındaki hiyerarşik ilişkiyi tersine döndürdüğü sonucuna varılmaktadır.

Mesut Kuleli, "Circulation of Feminist Criticism across Cultures through Literary Translation: The Case of *Bir Gün* by Ayşe Kulin" (Yazınsal Çeviri Yoluyla Feminist Eleştirinin Kültürlerarası Dolaşımı: Ayşe Kulin'in *Bir Gün* Romanı Örneği) başlıklı yedinci bölümde, Ayşe Kulin'in *Bir Gün* başlıklı romanında yer alan feminist eleştiriye açık göstergeleri incelemekte ve özgün metni farklı feminist kuramlar ışığında çözümledikten sonra bu göstergelerin erek kültürde nasıl yeniden üretildiğini metnin İngilizce çevirisi üzerinden değerlendirmektedir. Çalışmada,

feminist eleştiriye açık kimi göstergelerin hedef kültürde de korunduğu ancak bazı göstergelerin çevirisinde anlam evrilmeleri bulunduğu saptanmakta ve bu anlam evrilmelerinin romanın kültürlerarası aktarımında feminist okuma evrenini değiştirdiği sonucuna varılmaktadır.

Şafak Altunsoy, "'Neither out nor in:' The Woman in Eavan Boland's 'Tirade for the Mimic Muse'" ('Ne Dışarıda Ne İçeride': Eavan Boland'ın 'Tirade for the Mimic Muse' Şiirinde Kadın) başlıklı sekizinci bölümde, Eavan Boland'ın '*Tirade for the Mimic House*' eserini kadın özneyi sessizleştiren ve tuzağa düşüren logos etkisini göstermek amacıyla Helen Cixous'un logos ve erkek söylemi tartışmaları üzerine geliştirdiği kuramı temel alarak çözümlemektedir. Bu bölüm, Eavan Boland'ın şiirinin fallus baskısıyla şekillenen kadının, persona tarafından altüst edildiği bir süreci anlattığını ortaya koymaktadır. Personanın, kadın tarafından sergilenen arkaik taklit sistemini kıracak bir yaratıcılık arzusu önerdiği sonucuna varılmıştır.

Yalçın Erden, "Maggie as the Other in Helen Edmundson's *The Mill on the Floss*" (Helen Edmundson'un *The Mill on the Floss*'unda Öteki Olarak Maggie) başlıklı dokuzuncu bölümde, George Eliot'ın *The Mill on the Floss* eserinin Helen Edmundson tarafından yapılan tiyatro uyarlaması yoluyla Viktorya çağı kadınının ötekileştirilmesini ele almaktadır. Viktorya çağı kadınlarının durumları üzerine artalan bilgisi verildikten sonra, eserin teatral uyarlamasında Maggie gibi kadınların annelik, erkek-egemen eğitim ve sosyoekonomik ötekileştirme gibi ataerkil yöntemler yoluyla sistematik olarak nasıl değersizleştirildiği incelenmektedir. Bu çalışmada, toplumsal beklentilerin ve iki yüzlü toplumsal standartların Maggie'yi "öteki" Viktorya kadını hâline getirdiği sonucuna varılmaktadır.

Zeynep Rana Turgut, "Against Socially Constructed Gender Roles: Jeanette Winterson's *The Passion* and *Sexing the Cherry*" (Toplumsal Olarak İnşa Edilmiş Cinsiyet Rollerine Karşı: Jeanette Winterson'ın *The Passion* ve *Sexing the Cherry* Yapıtları) başlıklı

onuncu bölümde, Jeanette Winterson'ın cinsiyet rollerini bu iki postmodern yapıtıyla altüst ederek yeniden düzenlediğini göstermektedir. Çalışmada Winterson'un ana karakterlerini kadın-erkek rollerini altüst ederek oluşturmak ve cinsiyetsiz bir düzen kurmak suretiyle Batı etiğini ve kadınları baskılama amacı güden kültürel normları sorguladığı ortaya koyulmaktadır. Sonuç olarak, Winterson'un cinsiyet rollerini yeniden şekillendirdiği ve aile kurumunu radikal bir biçimde yeniden inşa ettiği, cinsiyet rollerini altüst ederek de mümkün görünmeyeni mümkün kıldığı vurgulanmaktadır.

Görülebileceği gibi, kitabı oluşturan tüm bölümler, feminist yazın eleştirisi ortak zeminine dayanmaktadır; bu nedenle kavramları, kuramsal altyapıları ve araştırma nesneleri her ne kadar farklı olsa da tüm bölümler kapsam ve yöntem bakımından tematik olarak birbirlerine bağlıdır. Her bölümde öne sürülen bulgu ve sonuçlarla, bunlardan elde edilen çıkarımlar, feminist yazın eleştirisinin yöndeşen ve kesişen özelliklerini ortaya koyar niteliktedir. Bu noktada, bu kitapla amaçlanan çoksesli okumaların, yazınsal feminizmler gibi son derece engin bir alana katkı sağlamasını umuyoruz. Bu doğrultuda, kitabın yapısal ve tematik bir bütün olarak yalnızca feminist yazın eleştirisiyle ilgilenenleri değil, daha geniş kitleleri de içine alacak bir okuma deneyimi sunmasını diliyoruz.

Didem Tuna – Mesut Kuleli – Javid Aliyev

Preface

Coined by the end of the nineteenth century, 'feminism' as an ever-controversial term has been built up from a converging and intersecting set of notions, internally complex challenges, and demands that has been in formulation for over centuries. Inherently non-linear and rhizomatic structure of feminism with its full of unexpected growth points, dead-ends, and patterns of influence, allowed to capture the ways in which ideas, people, and texts crossed and re-crossed borders to create multiple intersections. Accordingly, one of the profound and wide-ranging impacts that feminism has exerted was on literature and literary criticism. The already established feminist paradigm of intersectionality inevitably led us, scholars, to consider the key issues in contemporary scientific and philosophical questions such as exile, silence, trauma, the status of the body, the nature of desire, etc. As follows, it has almost become impossible for the modern literary scholar to consider the work of women writers without knowing *what* has been written about them in feminist literary criticism and *how*.

Consequently, women's writing as a socio-cultural phenomenon emerged in the process of women's exploration of public space and expressed itself in the emergence of literary texts describing the world and social experience through the eyes of women. In their works women writers offered society not only new themes, but also new patterns of behavior, defended the rights of women to independent choice, to an independent destiny. In this regard, women's writing that is outside the tradition of projection of male sexual desires was the opposite of "women's fiction," which is characterized by the translation of qualities and perceptions declared "natural" to women, in particular the so-called "simulative feminine qualities".

Modern feminist writing, which actively asserted itself in the late 1980s and early 1990s, was a literary product of social, political, and historical changes in the globalizing world, and marked one of the last steps toward undermining the canons of classical, if to use the feminist term "masculinocentric" and hegemonic literatures. The (de)-construction of the feminine in literature became one of the important directions in the development of a democratic society and in the legitimation of artistic pluralism not only in the political sphere but also in the cultural space. Moreover, the impact of feminist literary criticism in literary theory and culture at the end of the 20th century is staggering: many texts by women authors, including the minor and forgotten ones, were discovered and studied not only in the traditions of the world's leading literatures but also in the literary traditions of various countries; a considerable number of female and male authors of classical literature, from ancient times to the present day, were subjected to feminist analysis; many new interpretations of the classical literary tradition were proposed; a new apparatus of literary theory, enriched by that of feminist literary criticism, was created; new strategies were introduced and used. One could say that today there is no practice of reading a literary or philosophical text that does not take into account its possible gendered or feminist interpretation. Most importantly, a broad new academic discipline of feminist literary criticism has been created, within which texts related to women's writing, women's style, or women's way of being are produced.

As already noted, in contrast to the logic of essentialist concepts of "women's fiction," "women's reading," and "women's writing", late 20th century feminist theory puts forward non-essentialist projects of female subjectivation in culture, based on postmodern concepts of the decentered subject, in particular, performative gender identification in literature. We can say that feminist literary criticism today is at the intersection of these two methodological approaches, theorizing women's authorship and women's literary work in the context of this methodological problematization. And it

is in this vein that the two main strategies for interpreting female subjectivity in late 20th century culture - feminism and post-feminism - meet conceptually in contemporary gender discourse, and further re-theorizations of the problem of female subjectivity in literary theory depend on their possible interaction and mutual influence on one another.

In the following chapters, we will be exploring both local and universal constellations of ideas that allowed feminist dreams, ideas, and actions to converge, overlap, and intersect. This book aims to explore what feminist writing and feminist criticism has done and is doing based on the corpus of the chapters ranging from the medieval times to the present. On that note, *Literary Feminisms: Convergences and Intersections* regards feminist writing and criticism as vital dimensions of literary studies and aims to provide a novelistic and easily accessible perspective to this vast and ever-evolving field.

Titled "Princesses Dethroning Patriarchy: De/re-constructions and Redefinitions in Children's Literature" and authored by Didem Tuna and Cemre Çelik, the first chapter deals with the feminist signs in translated children's stories in Turkish that undermine the gender roles established by the patriarchy. Tuna and Çelik apply Jean-Claude Coquet's Theory of Instances of Enunciation to the authors of the contemporary children's stories and to the target society, taking the authors as producers of discourse in the source culture and the target society as the receiver of the target text. This chapter concludes with the proposition that in Turkish children's literature, the contemporary feminist viewpoint is now gaining influence, mostly through children's books translated from English.

The second chapter of the book, titled "From Catastrophe to Salvation: An Ecofeminist Reading of *The Memoirs of a Survivor* by Doris Lessing" and authored by Gülsüm Tuğçe Çetin, examines a dystopian novel, *The Memoirs of a Survivor*, by the Nobel Prize-winning writer Doris Lessing in terms of ecofeminism, which equates the exploitation of nature with the oppression of women.

This chapter concludes that male-dominated mentality must come to an end for common prosperity, and the society must be reconstructed by internalization and combination of the values of all living creatures in the ecosphere as highlighted by ecofeminist theory.

In the third chapter titled "Androjen Pikaro/a olarak Orlando veya Virginia Woolf'un *Orlando* Adlı Romanının Pikaresk Bağlamları" [Orlanda as an Androgynous Picaro/a or Picaresque Contexts of *Orlando* by Virginia Woolf], Javid Aliyev and Burcu Nur Bayram analyze the novel titled *Orlando* by Virginia Woolf based on Claudio Guillen's definition of picaresque novel and demonstrate how Woolf deconstructs a picaresque novel through *Orlando*. They come up with the finding that Woolf creates an androgynous picaro character in the novel with a view to undermining the stereotypical gender roles through the irony and deconstruction of the social expectations from gender binary categorizations.

The fourth chapter titled "*Kutadgu Bilig, Mârifetnâme, Vladimir Monomah'ın Öğretisi* ve *Domostroy* Eserlerinde Kadın Algısı" [Perception of Women in the Works *Kutadgu Bilig, Mârifetnâme, The Precept of Vladimir Monomakh* and *Domostroy*] and authored by Kevser Tetik presents the similarities and differences between the perceptions of women by Turkish and Russian societies based on an eclectic comparative analysis method on works produced in different centuries. The 11th century work *Kutadgu Bilig* is compared with its Russian counterpart *The Precept of Vladimir Monomakh* produced in the 12th century while the 18th century work *Mârifetnâme* and the 16th century work *Domostroy* are compared to yield the major finding that despite the passage of several centuries, the "normative" perception of women remained unchanged in both cultures.

Titled "Ali Smith's Configurations in *Autumn*: Reviving Female Agency Through Intertextuality and Collage" and authored by Kuğu Tekin, the fifth chapter investigates the correlation between intertextuality in literature and collage in painting with reference to

the works of two feminist artists, the writer Ali Smith and the painter Pauline Boty, based on feminist art criticism. The author concludes by stating that, deliberately left behind by the anti-feminist circles for years, Boty's impressive talent as a female artist is recounted in Ali Smith's *Autumn,* which gives voice to women's never-ending struggle against gender inequality in every field of life, including literature and art.

The sixth chapter titled "Crossdressing as a Strategy in Defence of Women in Giulia Bigolina's *Urania*" authored by Merve Aydoğdu Çelik is a literary feminist analysis of the work *Urania* with the purpose of demonstrating the cultural and social significances of crossdressing as a subversive act. The study reveals that Bigolina criticizes the patriarchal culture and expresses her protofeminist thought through *Urania*. It further concludes that Bigolina reverses the hierarchical relationship between the sexes through the character Urania posing a challenge against the teachings of patriarchal culture with the transgressive act of crossdressing.

In the seventh chapter titled "Circulation of Feminist Criticism across Cultures through Literary Translation: The Case of *Bir Gün* by Ayşe Kulin" authored by Mesut Kuleli, the original novel *Bir Gün* is analyzed for the signs open to feminist criticism with reference to the feminist theories apropos of the analysis of the novel. The English translation of the novel is also analyzed to demonstrate how those signs are reproduced in the target culture. The study concludes that while most of the signs are preserved in the target culture, meaning transformations are also identified in some signs, changing the feminist reading of the novel across cultures.

The eighth chapter titled "'Neither out nor in:' The Woman in Eavan Boland's 'Tirade for the Mimic Muse'" and authored by Şafak Altunsoy is an analysis of Eavan Boland's poem 'Tirade for the Mimic Muse' with the aim of demonstrating the influence of the logos that silences and entraps the woman subject based on Helen Cixous's theories on the arguments of the logos and the male

discourse. The study reveals that the poem recounts a process through which the persona subverts the woman shaped under the coercion of the phallus. It is concluded that the persona suggests a desire for the creativity that would crack the archaic system of the mimicry performed by the woman.

Titled "Maggie as the Other in Helen Edmundson's *The Mill on the Floss*" and authored by Yalçın Erden, the ninth chapter investigates the marginalization of Victorian era women through the theatrical adaptation of George Eliot's *The Mill on the Floss* by Helen Edmundson. Providing background information on the conditions of Victorian women, this chapter goes on to examine how women like Maggie are systematically attempted to be nullified by patriarchal tools such as motherhood, male-centered education, and socioeconomic marginalization based on the theatrical adaptation of the work. The study concludes that social expectations and hypocritical social standards render Maggie the "other" Victorian woman.

The tenth chapter titled "Against Socially Constructed Gender Roles: Jeanette Winterson's *The Passion* and *Sexing the Cherry*" authored by Zeynep Rana Turgut demonstrates how Jeanette Winterson reformulates gender roles through subversion in two postmodern works of literature. It is revealed in the study that Winterson mainly questions Western ethics and cultural norms that are intended to suppress women by subverting female-male roles in the portrayal of her main characters and composing a sexless order which is free of gender divisions in both novels. The study concludes that Winterson reshapes ingrained gender roles and reconstructs family institution in a radical way, rendering what seems to be improbable probable through subversion of gender roles.

As can be seen, all chapters in this book are based on the common ground of feminist literary criticism, so they are thematically linked to one another in their scope and methodology, notwithstanding the differences in the concepts, theoretical

backgrounds, and objects of study of the chapters. The findings revealed and the implications drawn in all chapters confirm the converging and intersecting qualities of feminist literary criticism. With the contrapuntal readings aimed at herein, we believe this book will contribute to the vast realm of literary feminisms. Concludingly, we hope this book, in its structural and thematical whole, will be a stimulating read not only for those involved in feminist literary criticism but also for the wider audiences.

Didem Tuna – Mesut Kuleli – Javid Aliyev

İçindekiler (Contents)

Ön Söz ..... **iii**

Preface ..... **xi**

Princesses Dethroning Patriarchy: De/re-constructions and Redefinitions in Children's Literature **1**
Didem Tuna & Cemre Çelik

From Catastrophe to Salvation: An Ecofeminist Reading of *The Memoirs of a Survivor* by Doris Lessing **33**
Gülsüm Tuğçe Çetin

Androjen Pikaro/a Olarak Orlando veya Virginia Woolf'un *Orlando* Adlı Romanının Pikaresk Bağlamları **57**
Javid Aliyev – Burcu Nur Bayram

***Kutadgu Bilig*, *Mârifetnâme*, *Vladimir Monomah'ın Öğretis*i ve *Domostroy* Eserlerinde Kadın Algısı** **89**
Kevser Tetik

Ali Smith's Configurations in *Autumn*: Reviving Female Agency Through Intertextuality and Collage **121**
Kuğu Tekin

Crossdressing as a Strategy in Defence of Women in Giulia Bigolina's *Urania* **139**
Merve Aydoğdu Çelik

Circulation of Feminist Criticism across Cultures through Literary Translation: The Case of *Bir Gün* by Ayşe Kulin **161**
Mesut Kuleli

"Neither out nor in:" The Woman in Eavan Boland's "Tirade for the Mimic Muse" **199**
Şafak Altunsoy

Maggie as the Other in Helen Edmundson's *The Mill on the Floss*..... 217
Yalçın Erden

Against Socially Constructed Gender Roles: Jeanette Winterson's *The Passion* and *Sexing the Cherry*..... 235
Zeynep Rana Turgut